14.03.2017

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta

Asia: VNS 1/2017 vp Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:stä

Globaali kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030 ja sen sisältämät tavoitteet ohjaavat Suomea ja muita maita kestävän kehityksen tiellä. Kestävän kehityksen edistäminen edellyttää toimia jokaisen kolmen ulottuvuuden - sosiaalinen, taloudellinen, ekologinen - kohdalla. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää valtioneuvoston selontekoa kattavana kokonaisuutena, joka yhdessä kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen kanssa luo hyvän pohjan kansalliselle työlle.

Sosiaali- ja terveysministeriö korosti selonteon laadintavaiheessa eriarvoisuuden kasvun ehkäisyä ja osallisuuden edistämistä, jotta Suomen hyvät saavutukset suhteellisen yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen yhteiskunnan rakentamisessa kyetään säilyttämään. Tämä painotus on nostettu selvästi esille toisen painopisteen yhteydessä, joka on otsikoitu "Yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi".

Painopiste sisältää toimenpiteitä, joihin nykyinen hallitus on sitoutunut. Sosiaali- ja terveysministeriön seurantavastuu kohdistuu erityisesti seuraaviin toimenpiteisiin:
2.1 Parannetaan terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta
2.3 Lisätään merkittävästi osatyökykyisten työllistymistä ja työssä pysymistä
2.6 Vahvistetaan iäkkäiden toimintakykyä ja turvataan tarvittavat palvelut
2.9 Edistetään sukupuolten tasa-arvoa aktiivisin toimin

Kestävän kehityksen eri ulottuvuuksien ja tavoitteiden keskinäisten riippuvuuksien tarkastelu osoittautui valmistelutyön haastavimmaksi tehtäväksi. Esimerkiksi sosiaalisen kehityksen ja taloudellisen kehityksen yhteyttä ei kyetty vielä kovin hyvin tuomaan selonteossa esiin. Agenda2030 kansallista toimeenpanosuunnitelmaa laadittaessa taloudellisesti kestävän kehityksen ulottuvuus jäikin vielä tarkentumatta. Sosiaalisen kehityksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös taloudellisia valintoja ja niiden reunaehtojen tarkastelua.

Sosiaalisesti kestävän kehityksen toimenpiteissä painottuu väestöryhmittäinen ja sektorikohtainen tarkastelu, minkä vuoksi universaalit koko väestöön kohdennetut toimenpiteet eivät saa vastaavaa huomiota. Sosiaalisessa kehityksessä horisontaalista näkökulmaa ei tulisi kuitenkaan unohtaa, koska kestävimmät tulokset on usein saatu pitkäkestoisilla koko väestöön kohdentuvilla toimenpiteillä ryhmäkohtaisten ohjelmien toteuttamisen sijaan. Eri väestöryhmien hyvinvointi on aina toisistaan riippuvainen.

Pitkällä aikavälillä yhteiskunnallista kehitystä ohjaa myös arvojen muutos, mikä jäi selonteossa vähälle huomiolle. Tavoite onkin, että toimintasuunnitelma täydentyy ja tarkentuu Agenda2030 tavoitteiden seurannan edetessä.

Neuvotteleva virkamies Markus Seppelin

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi